

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Folyóirat Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f. Védők. " 9 K. " 4 K. 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint, az udvarban hátul.

Fejérváry itthon.

A vád alá helyezés.

Tisza taktikái.

A tegnapi audiencia sem hozott döntést. Pedig Fejérváry báró három óra hosszáig időzött a kihallgatáson. Előterjesztette a módosított választási törvényt, a mely nyomban beható megvitatás alá került, bemutatta a kormány szociális programját, a vége azonban a hosszú tanácskozásnak még is az lett, hogy a felség kijelenté: majd később fog határozni.

Az ügyvezető kormány pedig vezetni tovább, ideiglenesen az ügyeket. Közel vagyunk október tizedikéhez, a mikor megint összeül a parlament. Mi lesz akkor? Eljönnek a felelőtlen miniszterek, hogy hallják a többség kritikáját? Vagy a selyem miniszteri szobákba menekülnek?

Mint oldott kéve, úgy bomlik egyre a szabadelvű párt. Ma Tellezky Kristóf hagyta oda a Lloyd-klubot, a melynek a gyűlölt politikáját egyre védi Tisza István. — Addig és addig szónokol, míg azt veszi észre, hogy egyedül maradt a nagy táborból.

A vádindítvány.

A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága még nem határozott, hogy mikor és milyen módon mondja ki a képviselőház a Fejérváry-kormány vád alá helyezését. Noha az indítvány már készen van és a képviselők alá is irták. Ugy látszik, a többség eltér attól az eredeti szándékától, hogy indítvány alakjában terjeszti a Ház elé, mert ez hosszadalmas s a folytonos elnapolás következtében nem járhat eredményre. Valószínű, hogy *határozati javaslat* formájában nyújtják be a vádindítványt, még pedig az okt. tizediki ülésben. *Akkor azonnal megszavazhatják s áttehetik a főrendiházhoz.*

Fejérváry Budapesten.

A darabant miniszterelnök ma elutazott Bécsből. Titkára, Skerletz István báró kíséretében hagyta el az osztrák fővárost, a hová csak a magyar parlament összeülése után való napra várják vissza.

Fejérváry utazásáról a félhivatalos tudósítója Bécsből keltezve így szól:

Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma reggel 9 órakor Budapestre utazott.

Osztrák politikai körökben befejezett ténynek tekintik a Fejér-

váry-kormány reaktiválását. Pár napig várnak még a döntés közzétételével s csak október tizedike után akarják nyilvánosságra hozni, hogy a felség Fejérváry előterjesztéseit elfogadta. Arról persze hallgatnak, hogy az általános és titkos választói jogot elvetette az uralkodó és hogy csak épp a választási törvény reformjára adott fölhatalmazást a kormányelnöknek.

Minisztertanács.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök tegnap délután a bécsi gyorsvonattal Budapestre érkezett. Estére minisztertanácsot hívott össze Fejérváry. A kormány valamennyi tagja jelen lesz a minisztertanácsban, melyen a királyi audienciáról fog referálni a főügyvezető. — Kristóffy és Lányi is beszámolnak majd kihallgatásuk eredményéről.

Tisza taktikái.

Gróf Tisza István tegnap befejezte az általános és titkos választói jog ellen írott cikksorozatát. Mai cikkében Kristóffy József bogosáni beszédjével foglalkozik s annak legkivált ama részével, mely a statisztika megdönthetetlen igazságaira hivatkozva hirdeti, hogy az általános szavazati jog nemcsak veszélyt nem hoz, de nyereséget je-

A munka.

Zivataros téli estén egy erős akaratú, tette kész ifju lépdelt sietve az erdő felé, melynek sűrű rengetegében félelmesen zugott a szél. Az óriás fák száraz ágai ropogva, pattogva nyögtek a szél ereje alatt, mint megannyi fenyegető kar. Tövises dudva nőtte be a göringyes gyalogösvényt, melyben az ifju lába lépten-nyomon megbotlott. Minden ellene szegült a vakmerőnek, hogy előhaladását megnehezítse. Az ifju csak ment, szintén lehuny szemekkel, kézzel-lábbal törve előre. Lábaik sebesre verte a tövis, arcát véresre csapdosták a lehajló galyak... Ment, mert mennie kellett, üzte a szükség, az erős akarat, meg egy cél...

Azonban minél beljebb ért az erdőbe, ennek mélye annál inkább sűrűsödött. Az előrehaladás annyira fáradságos volt, hogy majd minden lépése után meg kellett pihennie. Az indáknak néha valóságos fala állta útját. A verejték patakzott homlokáról, az ereje már fogyni kezdett. De azért csak ment mind beljebb a sötét zugó rengetegbe, ahova a köteleesség hívta.

Végre egyszer megroppant az ereje. Lesujtotta a kimerültség s a fagy, mely áthévílt testébe csapott s megbénította izmait. Talpra akart állni, de ereje elhagyta. Ott maradt fekvé, mint a katona a csataterén: reményt veszve, menthetetlenül. S ziháló belsejéből a kétségbeesés kiáltása tört ki. A sikoltást százszoros visszhanggal zugta, füttyölte, sivitotta vissza a rengeteg.

Az ifju felemelte a fejét. Három alak állott előtte, kiknek közeledtét nem hallotta s nem is látta. A három alak rideg tekintettel meredt rá, mintha az összeroskadó nyomorultra végső csapást készülnének mérni. Félelmes volt mind a három és idegenszerű; az ifju sohasem látott hozzájuk hasonlót.

Az első arannyal himzett talár borította be, amelyet foszforfényű különös drágakövekből készült öv tartott össze, az oldalán hosszú fegyver csüngött.

A másodiknak fekete volt a talárja és lángvörös az öve.

A harmadiknak testét csak egyszerű zubbony fedte. Vállán butyu volt, kezében vándorbot.

— Mit keressz itt? — kérdezték az ifjut.

— Meghalok... Legyetek irántam könyörületesek.

— Mi a szándékom?

— Ki ebből az átkozott rengetegből... Ki innen!

— Válassz közülünk egyet, az kísérik a bajból. Csak egy vezetőre van szükséged: rajtad áll, vajjon az igazit választod-e?

Az ifju félénken nézett a csodás alakokra; aztán az első választotta, akinek arannyal díszes volt a ruházata.

Gunyos kacaj hangzott fel e pillanatban; a kiválasztott alak kezét nyújtotta az ifjunak... társai mint álmoképek tűntek el egyszerre mellőle.

Az ifju megrettent, de még mielőtt ideje lett volna egy szót is szólania, az aranytaláros alak elszárgult vele a sűrűsége át. A fák szédítő gyorsasággal maradtak el mögöttük, a sűrű bozótok önként nyitottak utat. Egy órai vad száguldás után azonban még mindig az erdőben voltak, mintha onnan sohasem volna lehetséges a szabadulás.

Vegyen órát, ékszert, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél, DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 24. (Fehérló-szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

lent a magyar politika szempontjából. Cáfolja ezután Kristóffy állításait s végezetül oda konkludál, hogy általános és titkos szavazati joggal mi magunk készítenők elő a talajt egy, a nemzetiségekre támaszkodó reakcionárius kísérlet számára. Adja Isten — mondja Tisza — hogy soha be ne következék ez. Végzetes hiba volna az uralkodóház szempontjából is, a vele járó csapások egyaránt sulytanák a nemzetet és a dinasztíát. Tisza módfelett örül, hogy a koalíció nem helyezkedik az általános és titkos választói jog elvi álláspontjára s finoman bár, de udvarol ezért a szövetszert pártoknak. Pedig Tisza elismerő szavaira nincs szüksége a koalíciónak, melynek nagy zöme, a függetlenségi párt igenis akarja az általános szavazati jogot.

Fejérváry utazása.

— Távirati tudósítás. —

Bécsi munkatársunk jelenti táviratban: Báró Fejérváry Géza tegnap reggel kilenc órakor Budapestre utazott. Az ügyvezető miniszterelnök Bécsben maradásának semmi más magyarázata nem volt, minthogy Fejérváry nem szeret éjjel utazni.

A programja dolgában egyelőre döntés nem történt s a bekövetkező fordulat a mai minisztertanácstól függ, amelyen Fejérváry referál a király kívánságairól. Fejérváry szombaton ismét kihallgatásra megy a királyhoz.

Egy másik telefonjelentésünk szerint báró Fejérváry Géza ma este referál minisztertanácsának a kihallgatás eredményéről. A miniszterelnök legközelebb ismét fölutazik Bécsbe, hogy átvegye a

korona döntését. Még nincs megállapítva, vajjon ebben az utjában Kristóffy és Lányi is vele fognak-e menni?

Beavatott oldalról azt hiszik, hogy csak a program formális módosításáról van szó és a Fejérváry-kormány reaktiválása a legközelebbi napokban bekövetkezik.

VIDÉK.

Népgyűlés Hajduböszörményben. E hó 8-án vasárnap délelőtt 10 órakor a hajduböszörményi 48-as pártkörben népgyűlés lesz Kálmán Lajos elnöke alatt, melyen a mostani politikai helyzettel foglalkoznak.

Agyonütötte az apját. Szirma községben — mint Miskolcra jelentik — a minap egy Szabó Sándor nevű husz éves legény agyonütötte az apját, Szabó József földmivest. Az apa részeg állapotban nagy perpatvart csinált a háznál s a fiát vasvillával kergette az udvaron végig. A legény, amikor látta, hogy élete veszedelemben forog, kicsavarta a vasvillát apja kezéből. A részeg ember ekkor kést rántott elő, de mielőtt szurhatott volna, a fia fejbeütötte a vasvillával. Az ütés oly szerencsétlen volt, hogy Szabó József holtan rogyott össze. A csendőrség letartóztatta a legényt.

Öngyilkosság. Berettyóújfaluban Aszalós Pál földmives embernek 25 éves fiatal neje Kulcsár Rebeka, valószínűleg családi viszályból eredt elkéséredésében gyufaoldattal megmérgezte magát és meghalt. Az orvosi segély már későn érkezett. Halálát a megrendült férjén kívül három kis árva siratja.

Gyümölcskiállítás. Máramarosszigetről írják: A máramarosi gazdasági egyesület által Téesön rendezett gyümölcskiállítást október 1-én délután 2 órakor nyitotta meg Nyegre László országgyűlési képviselő, a gazdasági egyesület elnöke, nagyszámú érdeklődő közönség előtt. A kiállítás ugy a kiállítók száma, mint a kiállított gyümölcs minősége tekintetében teljesen sikerültnek mondható.

Gyilkos őrmester.

Székesfehérváron — mint onnan jelentik — megdöbbentő eset történt. Egy őrmester leszurt hátulról egy ulánust, a ki nem engedelmeskedett neki. Zubrzycki János ulánus őrmester, ezredtrombitás ugyanis tegnap reggel az istállóba ment és rászólt Dimitrievics Domján ulánusra, hogy fölnyergelt lovát vezesse ki az istállóból. Az ulánus azzal felelt, hogy nem ér rá.

Az őrmester az engedetlenség miatt dühbe jött és ráparancsolt Dimitrievicsre, hogy azonnal menjen az egyos fogházba. — Az ulánus visszafelelt, hogy erre nincs az őrmesternek joga, ha panasza van ellene, vigye raportra. Zubrzycki magából kikelve rohant szobájába, a honnan kardját fölcsatolva tért vissza. E közben Dimitrievics a kuthoz ment vizért, a hová az őrmester utána ment és a mit sem sejtő ulánust hátulról leszurta.

A kard hegye a hátán hatolt a testébe és a mellén jött ki. A boldogtalan legény pár lépést tett előre s éppen az istálló ajtajában arca bukott és nyomban meghalt. Az eset láttára a legénység összeszaladt, jelentést tettek róla Maties Henrik ezredesnek, ki a gyilkos őrmestert azonnal elfogatta és lecsukatta. A vizsgálatot azonnal megindították ellene.

Az áldozatul esett ulánust holnap délután 4 órakor temetik el katonai díszszel. Az áldozat szülőit Szerémszégben azonnal értesítették fiuk haláláról. Ravatalára az ulánus tisztikar és a legénység koszorút helyezett. A gyilkos őrmester huszonnégy éve szolgál már, nős, családos ember.

A VÁROSHÁZARÓL.

A polgármester itthon. Kovács József polgármester Budapestre tegnap este haza érkezett.

Az adózó Debrecen. Debrecen mult havi adófizetésén nagyon meglátszik az ex-lex hatása. *Egyenes állami adóban majdnem egy millió koronával több most a hátralék, mint a mult évben.* Egyébként szeptember hó folyamán befolyt egyenes adóban 3914 korona, hadmentességi díjban 16 korona, bélyegjövődékben 95880 korona, jogilletékben

Egy keresztúthoz értek végre s ott megálltak. Az ifju sóhajtvá roskadt össze a kimerültségtől.

— Oh milyen fáradt vagyok!

— Pedig az út még hosszú és a mi lábaink gyengék arra, hogy célunkig elvigenek. Hanem vigyázz, nemsokára jön majd egy utas erre, akinek lova van; vedd a fegyveremet s ha közel lesz, öld meg. Tied lesz a lova, meg a pénze.

— Rettenetes! — De hát ki vagy te, — hogy erre csábítasz engem?

— A bün.

— Menj el! Menj el tőlem! — kiáltotta rémülten az ifju s elterült a földön.

Ismét gunyos kacaj esendült meg az éjszakában; az aranytaláros alak eltűnt.

Mikor az ifju újra felnyitotta a szemeit, a másik két vízió állott előtte.

— Segítsetek! mentsetek meg! — siránkozott kétségbeesetten az ifju.

— Az ifju félénken nézett a két alakra; tekintete a fekete talároson akadt meg.

— Téged választalak.

A másik eltűnt, a kiválasztott pedig kezét nyujtotta az ifju felé. Egy perceel ké-

sőbb már ismét száguldva nyomultak előre a sötét éjszakában. Egy óra multán nagy szakadékhoz értek, melynek beláthatatlan mélyéből vad kiáltások és halk sóhajok hangzottak fel.

— Olyan fáradt vagyok! — sóhajtotta az ifju.

— Pedig utunk még hosszú és erőnk gyenge, hogy célunkhoz elvigen. Ezért hoztalak erre a helyre, hogy megmutassam neked az egyetlen megoldást, amely minden bajodból megszabadít: itt a mélyben lakik a halál, vedd magad karjai közé.

— Rettenetes! Ki vagy te, hogy ilyen tanácsot adsz nekem?

— A kétségbeesés.

— Menj innen! . . . Menj el tőlem! — kiáltotta az ifju és rémülettel borult a földre.

Ismét egyedül maradt. Mikor a szemeit újra felnyitotta, ott állott előtte a kék zubbonyos ember, a kinek batyu volt a hátán és vándorbot a kezében.

— Jer velem . . . Az út hosszú, de Isten velünk és meg fogja könnyíteni szenvedéseinket.

Lassu, nyugodt léptekkel indultak el és fejszével kezükben törtek utat a sűrűségben át. A zubbonyos ember aztán két karót vágott egyik fáról.

— Vedd az egyiket a válladra és ne félj semmitől se többé — mondta az ifjunak, a ki megfogadta a tanácsot. Ha fáradt volt is, az új remény új erőt adott neki, a mikor egy órai küzdés után körültekintett, ritkulni látta az erdőt, tisztulni az utat . . . aztán kiértek a félelmes rengetegből. Nagy zöld rét tárult eléjük, melyet derűs napfény ragyogott be.

A zubbonyos ember most megállt:

— Az az erdő, a melyen most átvettelek, a nyomoruság erdeje. Ezt ne feledd soha! . . . Most pedig vedd el a karót, nehéz terhedet, a melyet idáig hordoztál.

Az ifju letette a karót s az hirtelen aranynyá változott.

— Ki vagy te, a ki ilyen jó tanácsot adtál? — kérdezte örömtől sugárzó arccal.

— A munka — felelt a kékzubbonyos ember.

Gourdon de Genouillac.

Nyári ruhákat

legszebben tisztít
Hrabéczy Antal
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

9736 korona, dijjövedékben 1078 korona, dohányjövedékben 124.783 korona, fogyasztási és italadóban 25000 korona. Fizetési halasztást a miniszter 12, a pénzügyigazgató 1 esetben engedélyezett.

Szekerut a Halápon. A halápi lakosok iskolába járó gyermekeikre való tekintettel új szekerutot kérnek a városi tanácstól, mely a vasut mentén a tanyai iskoláig vezessen. E kérelmüket avval támogatják, hogy télvíz idején a gyermekek nem tudnak eljutni az iskolába. A tanács az ügyet áttette a pénzügyi bizottsághoz.

Debreceni polgárok zárandok utja.

Debrecen, okt. 6.

Ma reggel a Budapest felé robbogó gyorsvonat viszi magával azokat a hazafias debreceni polgárokat, akik Debrecen lelkes közönségét fogják képviselni ama zárandok uton, amelyet budapesti polgárok vezetnek *Batthyány* Lajos gr., Magyarország első felelős miniszterelnöke és *Kossuth* Lajos sir-jához.

A küldöttség nagy számu lesz, amennyiben egyre többen jelentkeztek a rendezőségnek, hogy az utban részt akarnak venni.

A polgárok magukkal viszik a Debrecen város színeit viselő városi zászlót, amelyet a városi tanács bocsájtott rendelkezésükre három városi hajduval, akik teljes diszben követik a nagyjaink sirjaihoz zárandoklókat.

Ezenkívül a város a maga részéről 100 koronát szavazott meg a koszorúk céljaira.

Az utazás rendezősége tegnap este 6 órakor értekezletet tartott, a melyen az utolsó intézkedéseket tették meg.

Eddig közel 400 korona gyűlt össze a kegyeletes célra, melyre a lapok szerkesztősége utján még mindig lehet adakozni.

A polgárok magukkal visznek két főiskolai és két iparos tanulót is.

A Budapestre utazó küldöttség megszorodva a hozzájuk csatlakozó ott lakó debreceniekkel impozáns számu csoportot fognak képezni. A jelvényük csinos kék-sárga gomb, melyen fehér szalagon csak egy szó áll: „Debrecen“.

Ez a csoport már megjelenésével is bizonyítani fogja, hogy Debrecen polgársága mindenütt előljár ott, a hol hazafiságról, féltve őrzött alkotmányunk megvédéséről van szó.

Az ipartestület előljáró-sági ülése.

Beszámolóik kongresszusokról.

Panasz az ipariskola új rendszere ellen.

Az ipartestület koszoruja.

Debrecen, október 6.

Tegnap délután öt órakor tartotta az ipartestület előljáró-sági rendes havi ülését

Zelinger Ede elnöklete alatt. Jelen voltak a keresk. és iparkamara képviselőiben Szávai Gyula titkár; a hatóság részéről Vetéssy Béla rendőr-felügyelő, iparhatósági biztos.

A napirend első pontja volt a tanoncszabadítás. Szabaduló levelet kaptak: Szécsi Gábor ács, Juhász Sándor, Endrődi Ferenc, Gyurka Sándor, Markovits Emil, Margitay Sándor, Balogh István, Kohn Ferenc, Kramer Kálmán, Kopeári Ferenc lakatos, Rakovics Gyula, Kohn Móric, Rentka József órás, Farkas Mihály cipész, Hering Pál, Markó József vas- és fémestorgályos, Végh Gyula kőműves, Szendrői Róza női szabó, Podor István eszmadia, Bódi Pál, Booskai István kőszeggyártó, Lovász Árpád kerékgyártó, Török László timár, Fábrián József kovács és Vilmányi Imre hentes tanoncok. Ezek közül Margitai Sándor lakatos a Máv. gépjavitó műhelyből és Végh Gyula kőműves Végh János kőműves mestertől, mivel úgy az iparágukban, mint a tanonc iskolában is kitűnő eredményt mutattak fel, arany oklevéllel és arany éremmel lettek kitüntetve. A hivatali folyó ügyeken kívül meghallgatta az előljáróság a múlt hó 8-10. napjain Szabadkán tartott ipartestületi országos nagygyűlés kiküldötteinek, valamint a múlt hó 17-én Budapesten tartott országos órás nagygyűlés kiküldötteinek a jelentését is.

A szabadkai kongresszus beszámolójában elmondják a testület képviselői, hogy a kongresszusok vezetésében a klikk rendszer uralkodik s hogy ez nem annyira az iparosok érdekét védi, mint inkább a magahalmi érdekét nézi.

Kurián Gyula az órás kongresszusról adott számot. Tartalmas előadásával kiemelte, hogy ez a kongresszus nem volt eredménytelen. Nagyon is behatóan foglalkozott az órás iparosok érdekeivel. Határozatba ment, hogy az órásk a termelő órásipar meghonosítására és a külföldi gyártmányok teljes kiszorítására ingaóragyártat állít fel. A gyárszövetkezetnek minden órás 20 koronás részjeggyel lehet tagja. A jelentkezéseket *Kurián* Gyula is elfogadja. Az órás kongresszus ezenkívül a kontárok elleni védekezés módját is megállapította.

Az ipartestület előljáró-sága ezután azal a panaszszal foglalkozott, mely a debreceni ipariskolai beiratások kapcsán merült fel. Eddig ugyanis az volt a rendszer, hogy az iskolai év elején az iparos felküldte az ő tanoncát és beírták, most azonban az történt, hogy az igazgató nyomban beszédte a tandíjakat is.

Az ipartestülethez sokan tettek ez irányban panaszt, sőt felhozták az is, hogy újabban még minden tanonc után ötven fillér beírási díjat is szedtek. Sőt azokat, akiket eddig szegénység alapján mentesítettek, most be sem akarták írni.

Az ipartestület előljáró-sága elhatározta, hogy a tanácshoz átír és orvoslást kér, az ipariskola felügyelő bizottsági ülésén pedig interpelláció tárgyává fogja tenni az iparosokra nézve sérelmes újítást.

Végül az előljáró-sági ülésen a Budapestben október hatodikán tartandó hazafias felvonulás képezte előterjesztés tárgyát. Az előljáróság elhatározta, hogy a felvonuláson küldöttségileg képviselteti magát és koszorút helyez a gróf *Batthyány* sirjára.

Az ülés ezzel este hét óra után véget ért.

SZÍNHÁZ.

Ma, pénteken „B“ bérletben:

Emlékezés október 6-ra. Irtá: Palágyi Lajos.

Szaválja: Szakács Andor.

Az aradi 13 vértanu emlékére:

BIBOR és GYÁSZ.

Történelmi dráma 5 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

István, magyar király	—	Szakács Andor.
Béla herceg (vak)	—	Ternyei Lajos.
Pál atya, szerzetes, Béla nevelője	—	Deési Alfréd.
Ottmár, magyar főúr	—	Krasznai Ernő.
Idyl, a szerémi bán leánya	—	Markovics M.

Szondró, öreg várnagy	—	Békés Gyula.
Peterd	—	Szilágyi Ernő.
Báthory	—	Szabó Gyula.
Komoródy	magyar főnemesek	Sarkadi Vilmos.
Kopján	—	Kondor Ernő.
Káldor, Kim vezér	—	Vadász Lajos.
Bakacsné, Idyl rokona	—	Ardai Ida.
Márta asszony, Idyl volt dajkája	—	Vadászné.
Hírnök	—	Juhai József.

Váljunk el. A szellemi és ötleltől sziporkázó olyan francia vígjátékok előadásának, mint például a *Váljunk el*, első s legelőkelőbb feladata a folyékony, gördülékenység, sima és gyors lefolyása a jelenéseknek. Ha azonban a dialógok dögönek, ha a sugó segítségét kell várni, rendszerint elröpl, elvész a szellemes mondasok legtöbbje. Megesett ez a *Váljunk el* tegnapi előadásán is, sokat rontva a közönség élvezetén. *Zilahy* Gyula, művész. Elfelelt vitatkozni túlhaladott álláspont. De a művész se tökéletesíthet olyan szerepet, amely kívül esik az ő művészetének s egyéniségének korlátain. Des *Prunneles* szerepe például sehogysem illeszthető a *Zilahy* művészi karakteréhez s itt rejlik első hibája annak, hogy a művész direktor kevesebbet nyújtott abból, ami a közönség érdeklődését lekötöthette, várakozását kielégíthette volna. Ehhez járult azután, hogy többször mint nem, kereste a szavakat, a melyekkel a jelenések során felvetett kérdésekre választát megadhatta. A legnagyobb érdeklődés azonban *Markovits* M. felé fordult, a ki *Cyprien* német játszóta s ebben a par ce vígjátéki subrett szerepben mutatkozott be a debreceni közönségnek. Az első fellépés kedvező nyomokat hagyott a közönség soraiban. Biztos fellépése, szalonnias könnyedsége rutinjáról tesznek kötségtelen tanubizonyosságot. Organuma gyöngye ugyan, de kellemes. Jelenéseinek javarészevel kellemesen férközött a szívekhez s felébrésztette az érdeklődést a többi fellépése iránt. *Cyprien*je figyelemreméltó alakítás. Lát-szott rajta, hogy foglalkozott szerepével, átértette és ki is dolgozta szépen. Felvonások végeivel, sőt nyílt jelenésben is kapott elismerő tapsokat. A társulat még egy új tagja *Kondor* Ernő mutatkozott be nagyobb szerepben a *Váljunk el* előadásán. Ademárt játszóta. Számottevő erőnek bizonyult. Néhány jelenését szépen, ügyesen, találóan játszotta meg, voltak azonban, ahol erősebb s a szerep karakterét veszélyeztető színezést használt. A közönség rokonszevesen fogadta s már első fellépése után előlegezte bizalmát további fellépéseire. *Krasznay*, *Sarkady*, *Arday*, *Körösmezey* Margit kis szerepeikben is figyelmet tudtak kelteni.

A jövő heti újdonság az „Aszfalt betyár“ című énekés bohózat Faust. Színre kerül még az „A“ bérletnek „Faust“ opera és a „B“ bérletnek „Erény utjai.“

Holnap, szombaton a színház megnyitására 40-ik évfordulójára nagy ünnepély készül színházunkban. A kik még életben vannak azok közül, kik a megnyitásban részt vettek, ismét megjelennek a világot jelentő deszkákon s hosszú 40 év után ismét velünk ünnepelnek. A diszeloadás műsora a következő: I. „Bánk-bán“ nyitány. II. „A magyar dal“. III. „Bánk-bán“ 2-ik felvonása, *Mándoky* Béla és *Gárdonyi* fel-léptével. IV. „A falu rossza“ első felvonása, *Blaha* Lujza felléptével. V. „Epilogus“, irta dr. *Körös* Kálmán. VI. Nagy néma-képlet. Hymnus.

A vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután *Katinka* grófnő operett kerül színre, este pedig az *Aszfaltbetyár* premierje lesz.

Az aradi tizenhárom vértanu emlékére ma, okt. 6-án színre kerül *Hegedüs* Lajos pályadijat nyert eredeti történelmi drámája: „Bibor és gyász.“ Felesleges e darabot dicsérgetni, megdicsérte azt az akadémia akkor, midőn a *Jókai* darabja és e között a pályadijat megosztotta, csak azt említhetjük fel, hogy az előadás előtt *Szakács* Andor el fogja szaválni *Palágyi* Lajosnak „Emlékezés okt. 6-ra“ című remek költeményét. Az ünnepély méltó lesz az elhunyt féltetnek emlékéhez.

Férfi divat ingek készen és mérték után 1 frt. 75, 2, 2.50 és 3 frt., legszébb nyakkendők 50 krtól, kintinó angol keztyük, sport és divatkalapok Fekete férfidivat üzletében.

Rejtélyes haláleset.

Gyilkosság, vagy öngyilkosság?

Debrecen, okt. 6.

(Saját tudósítónktól.) Rejtélyes eset történt tegnap a közeli Hadház községben, mely élénken foglalkoztatja az ottani lakosokat. A rejtélyes eset nyomán sokféle kósza hír kelt szárnyra, melyet felkapott a község nyelve s hihetetlen gyorsasággal terjedt tova. A kósza hír eljutott a hatóság fülébe is, mely azonnal vizsgálatot indított.

A rejtélyes eset, mely a községet annyira foglalkoztatja, a következő:

Tegnap reggel lakásán halva találták Kántor Mihály 28 éves üvegest. Mellette egy revolver feküdt s melléből még lassan szivárgott a vér. Minden jele arra mutatott, hogy Kántor önkézzel vetett véget életének. Mégis mikor a hatóság küldöttéi már eltávoztak a halottas házból, a nép olyasfélét kezdett emlegetni, mintha Kántor nem önszántából ment volna a halálba, hanem gyilkosság áldozata lenne.

A község, melyben nagy a hajlandóság az efféle hírek terjesztésére, felkapta ezt s a maga könnyed felületességével terjesztette is.

A hatóság a hír nyomán újabb vizsgálatot rendelt el és táviratban fordult a helybeli vizsgálóbíróhoz, bejelentvén az esetet. Hoffmann József központi vizsgálóbíró azonnal intézkedett s a ma reggeli vonattal dr. Isoó törvényszéki orvossal Hadházra utazik a vizsgálat és boncolás megejtése végett.

UJDONSÁGOK.

Október 6.

Debrecen, okt. 6.

Ma ötvenhat éve jótszódtak le a magyar nemzet Golgotháján: Aradon, a magyar szabadságharc legszomorubb, leggyászosabb napjának drámai jelenetei. Tizenhárom fényes dicsőségteljes pályát befutott tábornokot hurcolt vesztőhelyre a durva önkény, a csupán orosz erővel egyesülten hatalmas hatalom, melyet annyiszor alázott meg a vitéz honvédek fegyvere.

Szomoru emlékezés szállja meg a honfiai sziveket a mai napon, mikor a múlt sötét emlékei meg-elevenednek.

Hiába haltak bitó halált ama martirok, hiába oltotta ki szivüket az önkény golyója, csak most a megpróbáltatás nehéz napjaiban, érezzük, hogy dehogy is haltak ők meg. Ama gyászos emlékü nagy-pénteken ezek elszenderedtek s újra feltámadtak, hogy minden igaz

honfiu szivében örökké éljenek. És élni fognak örökkön-örökké!

Debrecen hazafias közönsége a mai évfordulón áldoz a hősök emlékének. A róm. kath. templomban délelőtt kilenc órakor gyászmise lesz. A főiskolai ifjuság és a máv. altisztikör gyászünnepélyt rendeznek.

* **Esküvő.** Rose Miksa nyelvtanár, a helybeli nyelviskola tulajdonosa szerdán, f. hó 11-én esküszik örök hűséget Brief Ilonának, városunk közkezdelt tanítónőjének.

* **Megyei virilisták.** Hajdu vármegye legtöbb adót fizető polgárságának névjegyzékét az adóhivatalok kimutatásának alapján már összeállították s október 6-tól október 14-ig közszemlére tétetik ki a vármegye-házán, ahol is az érdekeltek által megtekinthető. Az ellene beadott felszólamlásokat a megyei igazoló választmány október 18-án tartandó ülésében fogja felülbírálni.

* **Orvosi körökből.** Dr. Komáromi Adolf községi orvos Sámsonban letelepedett s az orvosi működését megkezdette.

* **Hazafias városi hivatalok.** A mai gyásznapot ugyan nem iktatták törvénybe s a nemzet nagypéntekjére nem rendeltek el munkaszünetet, de a városházán még sem tartanak hivatalos órákat egész napon. Természetesen, halaszthatatlan teendők elvégzése kivételt képez, de csak azok tartanak hivatalos órákat, akiknek éppen tetszik.

* **Rózsaszínű számok.** A múlt hónapban 41 pár kötött házasságot, tehát a szeptember hónap is erősen kedvezett Ámor-nak. Megesküdtek pedig ev. ref. 29 pár, r. kath. 3 pár, izraelita 1, vegyes vallású 8 pár.

* **Az árvák felruházása.** Az ev. ref. egyháznál az árvák téli ruhájának kiosztása pénteken kezdődik az egyházi hivatalban.

* **A közkórház betegforgalma.** A debreceni közkórház betegforgalma a következő volt. Atjött szeptember hónapra 231, felvétetett 295, elbocsájtatott 274, meghalt 23, maradt ápolás alatt 229 beteg. A kerületi orvosok 87 fekvő és 509 fentjárom beteg gyógykezelték.

* **Debrecen közegészségügye.** Dr. Sárvary Gyula t. főorvos jelentése szerint az elmúlt szeptember hónapban Debrecen város területén a közegészségügyi viszonyok sokkal kedvezőbbek voltak, mint az előző hóban. *Ragályos betegségek közül a hasihagymáz (tifusz) csökkent s 40 eset közül csak 2 halt meg.* A tifusz egyébként egyre jobban szűnik s remélhető, hogy a hidegebb idők beálltával a járvány teljesen megszűnik.

* **Katonaság Debrecenben.** Az elmúlt szeptember hónapban a katonai létszám a következő volt. Cs. és kir. közshadseregbeli 1519 ember 529 lóval, m. kir. honvéd 814 ember 339 lóval. A lakosságnál bevolt szállásolva 135 huszár ugyanannyi lóval, a Salétrom laktanyában 150 huszár ugyanannyi lóval, a Gilányi laktanyában pedig 70 ember 70 lóval.

* **Feloldott ebzárlat.** Vámospercsen veszett kutyák garázdálkodása miatt 40 napi zárlat volt, mely alól az előjáróság Vámospercsent tegnap feloldotta.

* **Katonai utóllítás** volt tegnap a Pavillon laktanyában. Egy apát keresetképtelennek találtak s fiát felmentették a katonai szolgálat alól.

* **Debrecen rendészete.** Az elmúlt szeptember hónapban a rendőrség letartóztatott összesen 19 egyént. Ebből 9 ember átadatott a kir. ügyészségnek, a többit a rendőrség büntette meg. A városból 39 esavargót toloncoltak el. A főkapitányság kiadott 41 iparigazolványt, mely uton ipariskolai célokra 440 korona folyt be.

* **Feltámadt a hurkos világ.** A vakmerő hurkosok életjelt adtak magukról és Végh Gyula főkapitányhoz levelet intéztek, amelyben bejelentették, hogy már szervezkedtek a téli utonállásra és fosztogatásokra. A durva hangu levélben, amely alá „Herkules” név van írva, azzal fenyegetődznek, hogy elbánnak ők a vacakékkal, még hogy ha revolverrel fegyverezték is föl őket. Lehet, hogy a levél éretlen tréfa, de a vakmerő hurkosoktól kitelik, hogy komolyan veszik a fenyegetést. Mindenesetre nem árt az éberség, különösen a külvárosokban, ahol nap-nap után követnek el betöréseket és lopásokat.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Berecz Mária ev. ref. 4 hónapos, Adler Erzsébet izr. 4 hónapos, Vida Mihály ev. ref. 76 éves, Kőrösi Sándor ev. ref. 64 éves és Rácz János ev. ref. 2 hónapos.

* **Debrecen népesedése.** Debrecenben szeptember hónapban született ev. ref. 156, ág. ev. 4, róm. kath. 31, g. kath. 7, görög keleti 1, izraelita 15, összesen 214 gyerek. Ezzel szemben meghaltak 155-en. A születések tehát 59 esettel múltak felül a halálozásokat.

* **Lezuhant az ablakból.** Sulyos szerencsétlenség történt tegnap este felé egy 15 éves cselédleánnyal Ludmann Eszterrel, ki az orsz. tanítói árvaházban szolgál. Tegnap délután ablakokat takarított, amikor egyszerre hirtelen megcsuszott s körülbelül másfél méter magasságból a földre zuhant s oly szerencsétlenül esett, hogy jobb karja azonnal kettétört. Mivel orvos kéznél nem volt, sulyos sebesült állapotban szállították be a közkórházba, ahol első segélyben részesítették. Aztán visszavitték az intézet kórházába, ahol most is ápolják. Állapota sulyos.

* **A tűzbiztonság veszélyeztetése.** A tűzoltóság lovai közt fellépett takonykór miatt az istállót csak egy év múlva lehetne ismét használatba venni. Ennél fogva a tanács utasította a mérnöki hivatalt, hogy a jelenlegi istálló helyét új istálló építésére tervezet nyújtson be. A mérnöki hivatal tegnap délután fel is vette a helyszíni rajzot és az új istállóra költségvetést fog a tanácshoz beterjeszteni. Mivel azonban az idő nagyon előrehaladt s jelenleg a tűzoltóság 3 helyen van elhelyezve, kívánatos, hogy az istállót gyorsan felépítsék, annál is inkább, mivel a vizlátok szabad ég alatt állanak s hidegebb időben a befagyástól meg nem óvhatók, a mi pedig a nagy vízhiány miatt nem kerülheti el a hatóság figyelmét. Ez a tűzbiztonságot erősen veszélyezteti.

* **A piaci árusok réme.** A gyümölcs-piacon napok óta ügyes suhancokból álló banda működik, mely az árusok valóságos rémévé nőtte ki magát. A banda rendszeresen működik s már eddig is sok kárt okozott nekik. A rendőrség intézkedett a banda tagjainak elfogatása iránt.

* **Talált aranygyűrű.** Találtatott egy aranygyűrű, igazolt tulajdonosa átveheti a II. ker. rendőrkapitányságnál.

* **A vadásztársulat ülése.** A vadásztársulat tegnap Békéssy László elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a hajtóvadászok határidejét állapította meg. Elhatározták ezután, még ebben a hónapban, október 22-én, vasárnap hajtóvadászatot tartanak a Pácon duvadra és vaddisznóra. Vadászat lesz október 29-én és december 17-én is a Savósguton. Kimondták ezután, hogy társulati tagok csakis a közgyűlésen vétetnek fel. Végül az alapszabályoknak a közgyűlés határozatképességét körvonalozó része képezte vita és újabb megállapodás tárgyát. Az alapszabály idevonatkozó pontja ugyanis a határozatképességet a társulat tagjainak három ötdrészben való megjelenése esetén mondja ki. A módosítás szerint a közgyűlés a tagok két ötdrészének megjelenése esetén is határozatképes lesz. Ily irányban módosítják az alapszabályt. A gyűlés ezzel véget ért.

* **Országos agarászati verseny a Hortobágyon.** Az országos agarász egyesület október 18-án és a következő napokon a Hortobágyon tartja meg az idei nagy agarászati derbyt. A versenyen az ország valamennyi agarász egyesülete részt vesz. A díjakhoz a földmívelésügyi miniszter is nagyobb összeggel járult hozzá.

* **Éjjeli jelenet.** Az esős, sáros éjszákában baktatóknak feltűnt, hogy éjjel felé járó időben még gyöngye világosság volt a színházban. Mi lehet ennek az oka? Kérdezték a járó-kelők. Csak nem tart talán még az előadás? Vagy valami baj van a színházban? Kíváncsi érdeklődéssel törtettek a muzsasarnokba s akkor látták, hogy a közönség még mindig erősen törte magát a ruhatár előtt, hogy a ruhájához juthasson, de a színházbizottság nemtörődömsége miatt sok ember még éjjel felé se tudta megkapni a ruháját.

* **Esküvő.** Szikszay Gyulának, városunk tekintélyes és köztiszteletben álló tagjának kedves és nagy-műveltségű leányát, Margitot tegnap vette feleségül Bikkfalvi Ernő tartalékos huszárfőhadnagy, zilahi nagykereskedő. Az esküvő a Margit-fürdő egyik fényesen díszített termében közel száz tagból álló nászsereg jelenlétében este hét órakor folyt le. Szele György ev. ref. lelkész adta rá az egyházi áldást a fiatal párra. Az esküvő után fényes nászlakoma volt.

* **Tűzoltó muri.** A debreceni önkéntes tűzoltó testület már évek óta az erős munkának, szervezésnek, a kiképzés tökéletesítésének szentelte magát s még a régi idők kedves és magyaros mulatságairól, a tűzoltó murikról is lemondott. Évek után, az idén lesz ismét az első alkalom, mikor a zárgyakorlatokat megtartják, hogy ilyen házas jellegű mulatságot rendezzenek. A tűzoltó murira, mint más mulatságra, nem folynak szorgosan az előkészületek, csak elhatározása történt meg. A végrehajtás az utolsó napokra marad.

* **Furfangos csalás.** Furfangos csalást követett el tegnap egy Berács Dániel nevű helynélküli segéd. Valahonnan egy üres takarékpénztári részvényt kerített, melyet saját maga nevére töltött ki. Hogy a hiszékeny embereket tévedésbe ejtse, bélyeget is tett rá. Kereskedelmi minisztérium felirattal ellátott pecsétet nyomott rá, melyet előzőleg levélborítékról vett le. Ezzel a furcsa részvényt beállított Vadász Ferenc Varga-utcai keres-

kedő üzletébe s hitelt kért rá. Vadász felületesen vizsgálta meg az okmányt s a kért hitelt megadta. Hat korona készpénzt, rumot, bort és többféle pálinkát adott ki Berácsnak. A siker vakmerővé tette a segédet s kevés idő múlva ismét visszatért Vadászhoz. Ekkor már husz koronát kért kölcsön. Vadász természetesen megtagadta s ugyanakkor alaposan szemügyre vette a részvényt. A turpisság hamarosan kitűnt s Berácsot rendőrrel elfogatta. A kelepcebé került segéd a rendőrségen beismerte a csalást, amiért azután letartóztatták. Megmotozása alkalmával egy postatakarékpénztári betéti könyvet találtak nála, melyről kiderült, hogy Mikes Ignác péksegédétől lopta. A csalót átadják az ügyészségnek.

* **A vásártér kövezése.** A debreceni vásártér por, vagy sártengerben uszó területe végre valakára megszabadul mizériáitól. A még ki nem kövezett terület kövezését már megkezdték, sőt úgy igyekeznek vele, hogy a jövő héten tartandó legközelebbi országos vásárra már készen is legyen.

* **Hirtelen halál.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy ifj. Aron Manó és társa Csapó-utcai italmérő helyiségében Körössi János debreceni polgár rosszul lett — s az onnan szabadlevegőre történt kivezetése után rövid idő múltán meghalt. Miután a mai rendőri boncolás eredménye is arról tanuskodik, hogy a halálesetet közvetlen agyszélhűdés okozta, regisztráljuk ezt ugy az üzlet régi hírnevének további fenntartása érdekében, de főleg az üzleti alkalmazottakról elterjedt rosszakaratu híresztelések és figyelmet egyáltalán nem érdemlő itélkezések ellenében.

* **Talált pénztárcá.** Találtatott egy pénztárcá bizonyos összegű pénzzel, igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik kerületi kapitányságnál.

* **Új zongora raktár nyílik meg e hó 15-én** Piac-utca 49-ik szám alatt. A főpostával szemben. A hírneves Komáromi M. mű hangszerkészítő cégnek nagy választéka van a leghíresebb gyártmányu zongorákból és pianinókból. Részletfizetésre is kaphatók. Hangszer-üzlet József kir. her. utca 2. Bikaszálló mellett. Nagy raktár mindenféle hangszerekből, kitűnő hurok. Szakszerű műhely. Zongora javítást, vagy bármiféle hangszer javítást elvállal. Zongora-hangolást évi bérletre elfogadok vidéken is.

* **Hova menjünk színház után?** A Márkus „Dréher söresarnok” éttermébe, a hol színház után frissen csapolt Korona sört, dus választéku s frissen készített vacsorakülönlegességeket kaphat a közönség. Naponta zene-estély.

* **Zalai Márk tanár könyvviteli,** német társalgási és levelezési, valamint szép és gyorsírási tanfolyamán a rendszeres előadások október 3-án kezdődtek. Beiratások naponta 11—1-ig. Tandíj: 40 korona. Iroda: városi bérpalota 2. sz., III, kapu, 2. emelet.

A „Hungária” kávéházaon minden nap zene-estély.

* **Ideálja a szappanoknak a Szabó-féle pármái ibolya szappan.** Rendkívül kellemes ibolya illata s bőrfinomító hatása országszerte ismeretes. Darabja 80 filléért kapható Debrecenben Márton Gyula, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Tóth Kálmán, Benyáts Emil, Békés Lajos, Kálnai Lipót, Fenyő Sándor, Komlóssy Lajos és Mentze Henrik kereskedésében és valamennyi gyógyszertárban. Hajdu-Szoboszlón Körner Béla üzletében.

* **Iskolai növendékek részére a legelőnyösebb bevásárlási forrás, u. m. legújabb vaszon fedelt**

fűzetek, valódi C. O. Richter-féle és magyar gyártmányu körzők, rajzpapírok és rajztömbök, vonalsók, rajztáblák, dörzsgummi, tubus és gombfészek, valódi kínai tusok, iskolai táskák, legjobb zseb-írón, tollnyelek, tollkészek legjobb minőségben és feltűnő olcsó árakban. Iskolakönyvek bekötése: egész vászonba, névbenyomással, darabonként 40 fillér, félvászonba, papírkötésbe 30 fillér. Pongrácz Géza papír-árú gyári raktárában, Debrecen, Piac-utca 7., Bika szálloda mellett.

A politikai helyzet.

Éjjeli távirat.

Budapest, október 5.

Budapest, október 5. Megállapították, hogy a Fejérváry kormány fentartotta az általános választói jogra vonatkozó tervezetét.

— Sem az általános, sem a titkos, sem a községenkénti választásra vonatkozó tervezeteinkből nem adunk fel semmit.

Budapest, október 5. Ma délután 5 órakor Fejérváry elnöklete alatt minisztertanács volt.

Bécs, október 5. Ő felsége hír szerint csak formai dolgokban nem döntött a Fejérváry kormány reaktíválása tárgyában, de lényegileg ez ügyre vonatkozólag már megállapodásra jutott.

Budapest, október 5. A horvát képviselőknek a koalícióhoz való csatlakozására vonatkozó kijelentések ellenzéki körökben kedvező benyomást tettek.

Budapest, okt. 5. Tudvalevőleg még a szabadelpvűpárt is megütközött azon, hogy magyar ügyekbe közös és külügyminiszterek is belefolytak. Erre vonatkozólag Fejérváry báró most hivatalos cáfolatot tesz közzé, melyben tagadja azt, hogy Magyarország belügyeibe idegen befolyás érvényesült volna.

Bécs, okt. 5. Beavatott forrás szerint a király a koalíciós feliratra azért nem válaszolt eddig, mert nem volt alkalma arra felelős és alkotmányos kormány utján válaszolni: Amint a parlamenti többségből ilyen kormány alakul, felelni fog a király a feliratra.

Budapest, okt. 5. Kossuth Ferencet a horvát képviselők közös fiúmei értekezletükből táviratilag üdvözölték.

Déva, okt. 5. Két itteni pénzüntézet 20—20 ezer koronát ajánlott fel a tisztviselők javadalmazására s elfogadta az önkéntes befizetett adók letétbe helyezését.

Petrozsény, okt. 5. Az itteni bank a járás tisztviselőinek fizetésére korlátlan hitelt nyitott. Ezzel szemben elfogadja az önkéntesen befizetett adók elhelyezését.

Ujvidék, okt. 5. A városi közgyűlés megbotránkozását fejezte ki a 28-iki királyi fogadtatáson tapasztalt alkotmányos eljárás felett.

TÁVIRATOK.

Juszuf Madden gyilkosa.

Tanger, október 5. (Reuter.) Ben Jusuf Maddenek, a macagani osztrák-magyar alkonzul gyilkosának felbujtója jelentkezett a hatóságnál. Ben Jusuf öt bűntársát Macaganban letartóztatták.

Uj japán kölcsön.

Köln, október 4. A Köln. Ztg. párisi levelezője azt táviratozza, hogy értesülése szerint a japán kormány Londonban, Berlinben és Párisban új kölcsön felvétele ügyében tárgyal a belső államadósság konvertálása céljából.

A békeszerződés ratifikálása.

Washington, október 5. Báró Rosen orosz nagykövét és Takahira japán követ ma a külügyi hivatalban megbeszéltek a meghatalmazás újabb formáját, amelyet akkor kapnak meg uralkodóiktól, mihelyt a ratifikálás kicserélésének időpontja meg lesz állapítva.

Uj orosz hadihajók építése.

Kiel, okt. 5. A Kieler Neueste Nachrichten értesülése szerint az orosz kormány a Krupp-féle hajógyártól négy millió rubelért megvásárolta a hajóműhelyek műszaki berendezésének a szabadalmát, hogy saját műhelyeiben építtethesse meg azoknak a hadihajóknak legnagyobb részét, melyekből az új orosz flottát szervezik.

Zavargások egy francia gyarmaton.

Páris, október 5. A gyarmatiügyi miniszterhez Guadeloupeből érkezett táviratok megerősítik, hogy ott a választások alkalmával zavargások voltak. Egy helységben több csendőrt megsebesítettek.

Forradalom Kuba szigetén.

Newyork, okt. 4. Kubáról igen izgató hírek érkeznek az ottani állapotokról. Merényletet kíséreltek meg az elnök ellen, de nem sikerült. A radikálisok polgárháborút készítenek elő. Gomez tábornok Washingtonba utazott, állítólag hogy amerikai közbelépést eszközöljön ki. Gomez buesuzáskor a miatt panaszkodott Palma elnöknek, hogy erőszakosságokat követ el, a választásokat illojálisan, elfogatásokkal, rendőrerőszakkal és bérgyilkosságokkal befolyásolta. Anesada követ azt mondja, hogy a kubai kormány ura a helyzetnek. A sziget virágozik és a kincstár 100.000.000 fölött rendelkezik.

Witte diszpolgársága.

Pétervár, október 5. Gróf Witte-t nem fogják Péterváron diszpolgárrá megválasztani. A дума tegnapi titkos ülésén indítványozták ugyan kinevezését, de az indítványt nem fogadták el.

Az orosz forradalom.

Baku, október 5. A helyzet még mindig nem normális. A lakosságot még mindig katonai őrzéssel kíséri. Sok üzlet zárva van. A fosztogatások és gyilkosságok napról napra ismétlődnek. Senki sem hisz a tatárok és örmények közötti béke állandóságában. A tatárok vonakodnak a naftatelepek vidékén előfordult zavargások felelősségét magukra vállalni.

Vorones, október 5. (Pétervári Távirati Ügynökség.) Háromszáz szeminarista a Dvorszkaja-utcában felvonulást tartott. A menethez sok tanuló csatlakozott. Mihelyt a tömeg 1000 főre növekedett, a rendőrség és a kozákok szétszórták őket, mert megakadályozták a kocsiforgalmat.

Helsingfors, október 5. (Pétervári Távirati Ügynökség.) Helsingforsban és Finnország több városában magántengerészeti összejöveteleket tartanak, hogy újabb petíciókról tanácskozzanak. Obolenszki herceg főkormányzó vonakodik oly petíciókat átvenni, a melyeket a cárnak kellene előterjeszteni. A hatóság tudatja a finnekkel, hogy Pétervárott egy petíciót sem fogadtak el és hogy ez évben a népképviselőket nem hívják össze.

Osztálysorsjáték.

Budapest, okt. 5. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nye-

reményeket sorsolták ki: 200,000 koronát nyert 31379. 50,000 koronát nyert 43613. 20,000 koronát nyert 93557. 15,000 koronát nyert 90612. 10,000 koronát nyert 93623. 5000 koronát nyert 8910. 2000 koronát nyertek: 5821 22640 31787 32254 33461 39282 50165 68339 68639 68661 57507 79825 79772 86568 89490. 1000 koronát nyertek: 26 5878 7561 9054 10813 10873 13344 13966 15810 19645 20980 41036 25285 36604 40960 43641 44119 47205 48794 49003 49690 50504 53183 54822 56412 56835 59170 61659 63310 67239 67547 68238 68811 74750 77333 79583 80956 85372 86452 90317 92208 92385 98402 100360 103378 104489 105074 109002 109457. 500 koronát nyertek: 540 1280 10799 10834 15477 17837 18384 19860 19893 19906 20396 21407 22015 26291 26825 27798 28913 30794 30278 31475 34572 36191 36385 37318 37520 38529 39852 86191 36385 37318 37520 38529 39852 43747 44043 49382 52049 52348 54140 58923 58831 59265 61380 63540 64679 67728 69438 69938 70967 72199 72823 72826 74148 74498 82012 84229 84880 86360 86380 87808 88116 89410 90185 90470 90591 91280 91391 91726 92125 96301 96700 97377 100102 100310 105434 109434. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Montignoso-affér utójátéka.

A stuttgarti bíróság tegnap vonta kérdőre a Schwäbische Tagwacht Keil Vilmos nevű szerkesztőjét a szász király megsértéseért. Az inkriminált cikk címe „Királyné a tolonc uton”, amely Montignoso grófnő ismert drezdai utjával foglalkozik és a szász király eljárását igen erősen kritizálja. A vádlott kijelentette, hogy nem ő írta az inkriminált cikket. A kéziratot postán küldték be és ez több német lapban jelent meg. A védő kijelentette, hogy a cikkben nem lát felség-sértést. Az esküdtek nem vétkesnek mondták a vádlottat s a bíróság erre fölmentette.

§ Haro a kapupénz miatt. Érdekes pert tárgyalt tegnap a bécsi bíróság, a melyben a kapupénz játszotta a főszerepet. Besensky Károly már tíz éve lakott a Kasserngasse 18. szám alatt. Legutóbb összeveszett valami csekélységen. König Anton házfelügyelővel és azóta elhatározta, hogy csak 10 fillér kapupénzt fog adni. A házfelügyelőt megfellelt bosszantotta Besensky Károly eljárása és több lakó előtt kijelentette, hogy legközelebb nem fogja beengedni, ha késő éjjel tér haza. A házfelügyelő fenyegetését be is váltotta, mert legutóbb nem engedte be a 10 filléres lakót, hanem orra előtt csapta be a kaput. Besensky feljelentette a bosszuálló házfelügyelőt, de a tegnapi kizűzött tárgyalást újabb tanúk kihallgatása miatt elhalasztották.

A tüntetés halottja.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A Rókus-kórházban tegnapelőtt meghalt egy fiatal ember, akit a múlt heti véres utcai zavargások alkalmával egy rendőrlő összetaposott. A szocialisták magukénak vallják a halottat s már napok óta készültek arra, hogy a temetés ne csak temetés legyen. Tüntetni akartak a sirgödör szélén — a saját igazuk mellett. Az ifjuság is készülődött a temetésre s tegnapi értekezletén elhatározta, hogy koszorut helyez a halott sirjára.

A rendőrség félt, hogy a temető véres tüntetés színhelye lesz. Ezért valósággal bujósdit játszott a holttesttel. Legutóbb a rendőrség révén azt a hírt közölték a lapok, hogy a holttestet tegnap délután felboncolták, boncolás után pedig kiviszik a rákoskereszturi temető

halottasházába. Később ugyancsak a rendőrség révén „kiderült”, hogy a halottat tulajdonképpen nem is hívják Szilágyi Miklósnak, nem is vasmunkás és nem is lakott a Lujza-utca 19. számú házában, ahogyan azt Szilágyi kihallgatásakor vallotta. Hogy kicsoda, mi a foglalkozása, hol lakott, azt eddig még nem lehetett megállapítani.

Ma reggel végre megtudták, melyik verzió az igaz. Egyik sem. Szilágyi Miklóst tényleg Szilágyi Miklósnak hívják és tényleg vasmunkás. Holtteste még mindig a törvényszéki orvostani intézetben fekszik, boncolását azonban eddig még nem rendelték el. Tóth János rendőrkapitány tett ugyan ily értelmű indítványt Perémy vizsgálóbírónak, ez azonban még nem intézkeget.

Nincs kizárva, hogy a törvényszéki boncoló orvosok még a mai nap folyamán kézhez kapják a vizsgálóbíró végzését. A holttestet legkésőbb holnap délig átviszik a temető halottasházába. Tóth kapitány intézkedett, hogy a temetőben csak küldöttségek vehessenek részt.

Nagyobb tömegeket, hogy az összetűzést kikerüljék, sem a temetőben, sem a temető környékén nem tűrnek meg. Még az sem lehetetlen, hogy a halottat titokban temetik el.

HIREK.

Éjjeli posta.

Lezuhant a harmadik emeletről. (Éjjeli express tudósítás.) A budapesti Csáky-utca 23. sz. a. épülő házában ma reggel halálos szerencsétlenség történt. Müller Károly szerelő a harmadik emeleten szerelési munkálatokat végzett. A padló a harmadik emeleten már mindenütt készen van, csak az egyik szoba közepén van nyílás a habarcszállító csiga számára. Müller a nyílás melletti oszlophoz támasztotta létráját s azon dolgozott. A létra valahogyan megbillent, Müller egyensúlyt veszített s a nyíláson át lezuhant a földszintre. Nyomban meghalt. A szerencsétlen fiatal ember holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Titokzatos lelet. (Éjjeli expr. tud.) A budapesti Szigetvári-utca 20. számú ház udvarán ma délelőtt Veselly Ernő szijgyártó ásás közben körülbelül félméternyire a föld alatt egy emberi koponyát és több csontot talált. A leletről jelentést tett a rendőrségnek, amely megállapította, hogy a csontok állati maradványok. Valószínűleg lovasontok. Széleskörű vizsgálat indult meg, hogyan került az állati maradványok közé egy emberi koponya.

Gabonatőzsde.

Köttetett:

Októberi buza	15.24	(100 kgr.-ként)
Apr. buza 1906.	16.56	"
Októberi rozs	12.92	"
Apr. rozs 1906.	13.56	"
Októberi zab	12.64	"
Apr. zab 1906.	13.02	"
Máj. tengeri 1906.	13.28	"

Értéktőzsde.

Köttetett:

Magyar hitelrészvény	787.—
Oszták hitelrészvény	671.—

Apró hirdetések.

MUST van eladó. Teloki-u. 13. 1690
 FÜSZER-üzlet azonnal átadó, esetleg árú nélkül is. Cim a kiadóban. 2689
 SAVANYÍTOTT hordós káposzta nagyban és kicsinyben jutányosan kapható Bocskai-tér 10. 2686.
 DOMB-utca 9. szám alatt jó koszt kapható, ki-hordásra is. 2693.
 A BALOLDALI Séta-kertben 600 négyszögöl terület, mely fele részben kitünő csemege-szőlővel, fele részben pedig rizling-szőlővel van beültetve, eladó. Értekezhetni Arany János-utca 40. 2688
 ELADÓ a baloldali Séta-kertben, a nagyerdő alatt, egy 4200 négyszögöl területű föld, mely nyaralónak, valamint szőlőtelepítésre is alkalmas. Értekezhetni Arany János-utca 40. sz. 2687.
 EGY 32 éve fennálló fűszerüzlet tőzsde és ital-méréssel kiadó. Cim a kiadóban. 2692
 FÜSZER-kereskedő segéd, ügyes detailista, alkalmazást nyer. Cim a kiadóban. 1691

**Helyi
ügynöknek**
 felvételük olyan polgár-ember, kinek a gazdálkodók körében ismertségei vannak.
 Czim a kiadóban. 1490

**Segéd fűszer-
szakmából**

nagyobb detail-üzletbe kerestetik.
 Ajánlközónak jó bizonyítványokkal kell birnia s 25—28 évesnek lennie. Ajánlatok „első segéd” címen a kiadóba kéretnek. 1491.

**A
HORVÁTH-FÉLE
GÖZFÜRÉSZ TELEPEN**

**VÁGOTT TÖLGY
TÜZIFA**

100 KGRAMMONKÉNT
75 KRÉRT KAPHATÓ.
 NAGYOB VÉTELNÉL ÁRKEDVEZMÉNY

Árverési hirdetmény.

Honvéd-utca 8-ik számú ház a folyó 1905. évi Október hó 11. napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében bírói árverésen el fog adatni. Kikiáltási ár 4800 K. Bónatpénz 480 K.

**Aki jó,
olcsó birtokot**

Debrecen vidékén

Téglás, Dorog és Fehértó között
akar venni

Dr. Degenfeld Imre **Bogár-
ház** nevű birtokából, jelentkezzék
mielőbb Dobó Sándor hajduböszörményi
tanitónál.

Az eladó terület 1500 hold.

Legkisebb parcella 5 hold.

A vételár $\frac{2}{3}$ -a $\frac{5}{10}$ % kamat mel-
lett a földön maradhat, csak $\frac{1}{3}$ rész
fizetendő vagy más birtokra táblázandó

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét
mélyen leszállított áron
árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20
kr. helyett 1 frt 30 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek
minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak
néhány hétig tart. 1886

**Szabó Lajos Fiai cégnél
Debreczen.**

300 darab

140—250 literes, — hitelesített —

új hordók

kitünő anyagból készítve, mérsékelt
árban eladó:

Princz Lajosnál

Olasz-Liszván,

Vasuti állomás: Liszka-Tolcsva.

Szendró Sándor

ajánlja legjobb gyártmányu

Zongoráit és Pianóit

valamint hegedűit.

Új és használt zongorák és pianók
előnyös ár mellett bére adatkak.

Ugyazintén gramofonok és gramo-
fon két oldalú Odeon lemezek nagy
választékban kaphatók.

Javítás és hangolás kedvező
árban eszközöltetik.

Szent-Anna-utca 3-ik szám.

**Egyéves önkéntes urak
figyelmébe!**

Van szerencsém a leendő egyéves ön-
kéntesurakat értesíteni, hogy nálam bár-
mely fegyvernemhez tartozó urak részére
a legjobb s legegansabb kivitelben és
igen jutányos árban készülnek egyenruhák.
Minden megrendelt egyenruháért valamint fel-
szerelési cikkek szabályszerűségeért felelősséget
vállalok.

Ugyancsak kitünő lovagló (britses) nadrá-
gokat valódi angol szabás szerint készítek.

Ugyazintén polgári öltönyöket,
valamint díszmagyar öltönyöket
a legegansabb kivitelben készítek.

Kiváló tisztelettel: 1186

Kisszel Sándor

katonai és polgári szabó,
I. rendű üzlete és felszerelési cikkek raktára
DEBRECZEN,
Kossuth-u. 19. Színházzal szemben.

A mely gazda termését megkészszerezni
akarja, itt az ideje a műtrágyázásnak!

Szuperfoszfát

műtrágya

16% vízben oldható foszforsav tartalommal,

100 kgr.-ként 12 korona.

Nagyobb vételnél olcsóbban.

**KONTSEK GÉZÁNÁL
Debreczen,
KOSSUTH-UTCZA.**

Legjobb bajuszpedró a híres debreceni

„CIVIS” bajuszpedró.

Nem tépi, jól összefogja s nőteti a bajuszt.

1 dohoz ára 40 fillér.

Készítője s főraktára:

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára
DEBRECZEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

KIADÓ utcai lakás Szt.-Anna 54. sz. 3 szoba, előszoba, konyha, closett stb. november 1-től. 2670

ZONGORASANITONÓ jutányosan ad órát kezdők és haladóknak. Cim a kiadóban. 2669

TEA VÁJ naponta friss érkezés, kapható Lusztig és Bán fűszerkereskedésében, Debrecen, Simonffy-u. Városi bérház. 2665

ORIASI választékban kaphatók mindenféle trieszti kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mellett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-u. 2. 2647

SZÉGEDI paprika különlegességek nagyban és kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2646

KIADÓ SAROK üzlet lakással azonnal Simoffi-utca 19. sz. bővebbet Hatvan-u. 36. az utcai lakásban. 2643

TISZTAN kezeit boraimat ajánlom a t. vevő közönségnek 1 liter asztali fehér 30 kr., 1 liter kadarka 32 kr., 1 liter kövidinka 36 kr. 1 liter rizling 40 kr., 1 liter tokaji dr. Szabó Gyula ur termése 1 forint Bán Kálmán Egyháztér a Collegium mellett. 2631

IZLETES, TISZTA és jó házi koszt jutányosan kapható özv. Fürmenstein Györgynél. Piac-utca 10. 2599

A MAI kor igényeinek megfelelő ujonnan be rendezett téli és nyári tekepálya Eötvös-utca 8. sz. 2591

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú háznál az udvarban 4 nagy raktárhelyiség együtt teszen van külön-külön. — Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében. 2144

KIVÁLO szép paszatuti, Schaszla szőlő 5 kg. postakosár 90 kr. Dávid Zoltán hivatali üzletében. Telefon 315. Ugyanott tanuló fölvetik. 2463

HULLADÉK papir zsákonként 30 filléért kapható. Cim a kiadóban.

NAPBARNÍTOTT ARCOKRA legjobb a „Fáy“ krém, mely hófehérré, óarsonypuhává és üdévé teszi az arcot. egy tégegy 1 korona, hozzá való zzappon szintén 1 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen Kossuth-utca 8. „Arany egyszarvu gyógyszerár.”

FEHÉRNEMŰ varrónő ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyuk varrást, javítást elvállal Boldogfalva-ut 22. sz. 2048

VILLANYCSENGŐKET KITŰNŐ új módszer szerint készít és javít Krausz Kálmán bádógos Hatvan-utca 2. 2589

Kereslet.

BEJÁRÓ TAKARITÓNÓ egész délelőttre kerestetik Piac-u. 32. (Szediák Vámos-ház) II. emelet. 2657

MAGANOS férfi butorozott szobát keres, lehetőleg kosztal együtt. Cim a kiadóban. 2666

JÓ vállalkozó tarsnó kerestetik néhány 100 forinttal, kinek allandó otthona is lenne. Cim a kiadóhivatalban. 2680

Eladás.

EGY VASCSIGA LÉPCSŐ a Hungária kávéházban eladó. 2602

EGY ÁLLÓ IRÓASZTAL eladó. Cim a kiadóban. 2601

JÓ KARBAN levő használt boros hordók, hektoliterenként 5 kor.-ért eladók. Piac-utca 9 szám. 2593

HÁZ és több HÁZHELY Varad-utcai temető mellett olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2513

UJOSZTÁSÚ FÖLD (2 hold 425 öl) a városhoz egészen közel eladó, Debreceni Első Takarékpénztár. 2026

MIKEPERCSEN jókarban lévő ház üzlethelyiségnek is alkalmas, eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál Deezki Jánosnál. 2685

Hirdetések jutányos áron felvételek a „DEBRECENI UJSÁG” részére a kiadóhivatalban, Lamprecht-ház. Piac-u. 42

Az iskolai év

kezdetevel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szíves figyelmébe.

Fiu- és Leány fehérneműk, Papanok, Matraczok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézlelők, Zsebkendők, Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

Debrecen,

Dívat-, vászon- és szőnyegáruház.

Női ruha varró-termünket

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

hirneves szabómestert nyertük meg, hol

Kabátokat, Angol Costümöket, Sétá- és Alkalmi ruhákat

saját szöveteinkből

a legkényesebb igényeknek is megfelelően, rövid idő alatt jutányosan készítettünk.

Bosznay J. és Társa

női-dívat-terme

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló-, szoba- és templom-festő

DEBRECZEN,

Piac-utca 21-ik szám alatt.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

MOLLITERGIN

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz-bőrnek) üdeségét, hamvasságát rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvrösséget, az eldurvult, kirepedezett és szelkifujta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudert alá is 7086 igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos; Egy üveg
Mint bőrápoló szer páratlan! Mollitergin
Teljesen fémmentes és ártalmatlan! ára 1 kor.

Készítőhelye s főraktára:

Mihalovits J.

gyógyszertára a Rigó-hoz, Debreczenben,

Főpiaz, 31. sz. a., a Városházzal szemben. 1086

ÁRJEGYZÉKE

Csanak József

saját termelésű

homoki fajborainak.

1279

Kövidinka	— — —	1902-iki 1 liter	—	60 fillér
Kövidinka	— — —	1903-iki 1 „	—	72 „
Ezerjő	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Rizling	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Carbenet vörös	— — —	1903-iki 0.70 1 üveg	—	90 „
Ezerjő szemelt	— — —	1900-iki 1 liter	—	100 „
Császárszállás gyöngye	— — —	1900-iki 0.70 1 üveg	—	100 „